

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ขอรื้อหรือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖
และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (การกำหนดคุณสมบัติของผู้แทนองค์กร
ในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติและคณะกรรมการ
ผู้สูงอายุแห่งชาติ)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีหนังสือ ที่ พม
๐๒๐๒/๒๓๒๑ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้
ว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการ
การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามความใน
พระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.
๒๕๔๖ บัญญัติให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยแต่งตั้งจากบุคคลซึ่ง
องค์กรสาธารณประโยชน์ได้เลือกกันเองจำนวนแปดคน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือก
และการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์นั้น มาตรา ๗ วรรคสี่ แห่ง
พระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด จึงขอหารือว่า ระเบียบว่า
ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กร
สาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีมี
อำนาจกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่องค์กรสาธารณประโยชน์เสนอให้เข้ารับการเลือกเป็น
กรรมการ เช่น อายุ ความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ประสบการณ์ ตำแหน่งในองค์กร
สาธารณประโยชน์ โดยถือว่าเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งได้ หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายมิได้บัญญัติ
เรื่องคุณสมบัติของกรรมการผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ไว้

๒. มาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้มีการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงาน
ในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ
จำนวนไม่เกินห้าคน และมาตรา ๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้แต่งตั้ง
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนโดยให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้
เลือกกันเอง และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มี
ตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ

รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนนั้น มาตรา ๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด จึงขอหารือว่า ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่องค์กรเอกชนเสนอให้เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการ เช่น อายุ ความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ ตำแหน่งในองค์กรเกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ โดยถือว่าเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งได้ หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้เช่นเดียวกัน

๓. กรณีรัฐมนตรีมีอำนาจตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แต่พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ การจัดทำระเบียบของรัฐมนตรีจะต้องอ้างบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ และได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) แล้ว มีความเห็นตามข้อหารือในกฎหมายทั้งสองฉบับดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนตามมาตรา ๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีจะออกระเบียบกำหนดคุณสมบัติของบุคคลเพื่อให้องค์กรสาธารณประโยชน์หรือองค์กรเอกชนเลือกและเสนอชื่อให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการโดยถือว่าเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งได้ หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) มีความเห็นว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๗^๑ วรรคหนึ่ง (๖) จำนวนแปดคน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัด

^๑ มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.ช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

(๓) ผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลตาม (๕) เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๗ วรรคสาม ว่า ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ฯลฯ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๔^๒ วรรคหนึ่ง (๖) จำนวนไม่เกินห้าคนตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.

ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(๕) ผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคน

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคน

ให้ผู้ช่วยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ช่วยการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรสาธารณประโยชน์ได้เลือกกันเอง และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

^๒ มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการสภาการศึกษาไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนไม่เกินห้าคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน

ฯลฯ

ฯลฯ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๕) ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเองและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

๒๕๔๖ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔ วรรคสาม ว่า ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ฯลฯ จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติห้ามไม่ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีอาชีพบางประเภทเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งกำหนดไว้ในมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็น ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน อันเป็นการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ แต่พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสาม กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จากบุคคลซึ่งองค์กรสาธารณประโยชน์ได้เลือกกันเอง และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสาม กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๕) จากบุคคล ซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเอง กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์และกรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนไม่มีบทบัญญัติเป็นข้อห้ามบุคคลไม่ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาชีพของบุคคลหรือกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลในเรื่องใด ๆ ไว้ แต่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่เพียงว่า ผู้แทนองค์กรเอกชนจะต้องเป็นองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอาชีพหรือคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ การที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสาม กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จากบุคคลซึ่งองค์กรสาธารณประโยชน์ได้เลือกกันเอง และการที่พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสาม กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรเอกชนจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเอง โดยไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นข้อห้ามไม่ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีอาชีพบางประเภทเป็นกรรมการเหมือนกับกรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ และไม่มีบทบัญญัติว่า กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์หรือจากผู้แทนองค์กรเอกชนจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านกฎหมายเหมือนกับที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ โดยให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม (๖)

เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม และเพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังได้ปรากฏอยู่ในหมายเหตุ^๓ ท้ายกฎหมายทั้งสองฉบับ ดังนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์และผู้แทนองค์กรเอกชนที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดจึงจะกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลหรืออีกนัยหนึ่งคือคุณสมบัติของบุคคลลงไปเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ เพราะขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ให้องค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรเอกชนได้เลือกกันเอง องค์กรสาธารณประโยชน์หรือองค์กรเอกชนจะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนของตนอย่างไรก็ได้

ประเด็นที่สอง กรณีรัฐมนตรีมีอำนาจตามปัญหาในประเด็นที่หนึ่ง การจัดทำระเบียบดังกล่าวจะต้องอ้างบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วก็ไม่จำเป็นต้องให้ความเห็นในข้อนี้ต่อไป

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๗

^๓ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน รวมทั้งรัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดสวัสดิการสังคมทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมให้เป็นอย่างทั่วถึง เหมาะสม และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้